

فصل ۲۳

حساب‌های استان

مقدمه

هدف از تهیه و تدوین حساب‌های ملی، محاسبه مهم‌ترین متغیرهای جریان‌های اقتصادی نظیر تولید، مصرف، تشکیل سرمایه، صادرات، واردات و درآمد، در یک دوره زمانی معین و اندازه‌گیری مهم‌ترین متغیرهای اقتصادی موجودی منابع، نظیر ثروت، دارایی و بدهی، در مقطعی از زمان است که از طریق آنها می‌توان وضعیت اقتصادی کشور را در آن دوره یا مقطع زمانی به تصویر کشید. تهیه و تدوین آمار حساب‌های ملی در کشورهای مختلف، بر اساس چارچوب سیستم حساب‌های ملی پیشنهاد شده توسط سازمان ملل متحد انجام می‌شود.

سیستم مذکور برای اولین بار در سال ۱۹۵۳ به صورت مجموعه‌ای فرموله شده تحت عنوان "سیستم حساب‌های ملی" یا "SNA"^{۱)} منتشر شده است. آخرین تجدیدنظر در SNA، در سال ۱۹۹۳ صورت گرفت که توسط پنج نهاد بین‌المللی متشکل از سازمان ملل، صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه و کمیسیون جامعه اروپایی، به تصویب رسید. تهیه حساب‌های ملی، بعد از جنگ جهانی دوم به صورت موردی و بر اساس نیازهای خاص در ایران شروع شد، از جمله در سال‌های ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ به ترتیب "تولید ناخالص داخلی ایران برای سال ۱۳۳۴" و "تولید ملی ایران برای سال ۱۳۳۶"، توسط کارشناسان خارجی برآورد شد. سپس سازمان برنامه و بودجه، درآمد ملی کشور را برای دوره زمانی ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۰ به تفصیل برای بخش‌های مختلف اقتصادی برآورد و منتشر نمود.

بانک ملی نیز برآورد مقدماتی دیگری را برای سال ۱۳۳۸ به انجام رساند. با تأسیس بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۳۹، به دلیل فقدان یک سازمان رسمی آمار، تهیه حساب‌های ملی به عهده این بانک گذاشته شد و پس از آن بر اساس قانون بهمن ماه این وظیفه رسماً به مرکز آمار ایران محول شد. محاسبه ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی، در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی و محاسبه محصول ناخالص داخلی از روش هزینه، از سال ۱۳۶۱ و نیز تهیه جداول داده - ستانده اقتصاد ایران برای سال‌های ۱۳۵۲، ۱۳۶۵ و ۱۳۷۰، از جمله مهم‌ترین اقدامات مرکز آمار ایران در تهیه حساب‌های ملی بوده است.

1) System of National Accounts: SNA

تهیه مستمر و منظم حساب‌های ملی بر اساس آخرین تجدید نظر SNA، از سال ۱۳۷۳ در برنامه کار مرکز آمار ایران قرار گرفت، بدین ترتیب مرکز آمار ایران تا سال ۱۳۹۰ حساب‌های ملی را بر اساس تعاریف، مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و روش‌های محاسباتی منطبق بر SNA سال ۱۹۹۳ و از سال ۱۳۹۰ بر اساس SNA سال ۲۰۰۸، به قیمت‌های جاری و ثابت تهیه و منتشر می‌کند.

اطلاعات حساب‌های ملی تا سال ۱۳۹۰ حاوی اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۷۲ رشته فعالیت اقتصادی و از سال ۱۳۹۰ حاوی اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۸۴ رشته فعالیت اقتصادی، هزینه‌های مصرف نهایی و مصرف نهایی واقعی خانوار و دولت، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، واردات، صادرات، تغییر موجودی انبار، مصارف فردی، مصارف جمعی، حساب تولید، حساب ایجاد درآمد، حساب کالاها و خدمات و عرضه و تقاضای کل است.

همچنین از سال ۱۳۷۶، مرکز آمار ایران مبادرت به تهیه و تدوین حساب‌های منطقه‌ای کرده است و در این راستا تا سال ۱۳۹۰ محصول ناخالص داخلی استان‌ها و اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۷۲ رشته فعالیت اقتصادی و از سال ۱۳۹۰ محصول ناخالص داخلی استان‌ها و اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۸۴ رشته فعالیت اقتصادی را تهیه و منتشر می‌کند.

لازم به ذکر است به دلیل تغییر چارچوب کارگاهی طرح آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیش‌تر و بازنگری سری زمانی مربوط به آن و در نتیجه بازنگری رشته فعالیت‌های مرتبط با صنعت، اطلاعات حساب‌های منطقه‌ای سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۵ تجدیدنظر شده است. هم‌چنین اطلاعات حساب‌های منطقه‌ای سال ۱۳۹۶ نیز به علت تأخیر در انتشار طرح آمارگیری کارگاه‌های صنعتی و به تبع آن برخی رشته فعالیت‌ها، با تأخیر مواجه گردیده است.

اطلاعات این فصل شامل محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار، ارزش افزوده، ستانده و مصرف واسطه بخش‌های عمده اقتصادی در استان می‌باشد.

در مورد آمار ارائه شده توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- اختلاف بعضی از ارقام در سطح منطقه‌ای با ارقام در سطح ملی، همان‌طور که در کشورهای دیگر نیز مرسوم می‌باشد، ناشی از آن است که اطلاعات حساب‌های ملی مربوط به یک‌سال مالی به دلیل نهایی نبودن بعضی اطلاعات، در سال بعد مورد تجدیدنظر قرار می‌گیرد و حساب‌های منطقه‌ای زمانی تهیه می‌شود که تجدیدنظر در ارقام حساب‌های ملی هنوز صورت نگرفته است.

۲- اختلاف بعضی از ارقام با سالنامه سال‌های گذشته، به دلیل تجدیدنظری است که توسط سازمان‌های ذی‌ربط انجام شده است.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

تولید اقتصادی: فرایندی است که با استفاده از داده‌های نیروی کار، سرمایه، کالاها و خدمات تحت کنترل و مسئولیت یک واحد نهادی، به منظور تولید کالاها و خدمات دیگر انجام می‌گیرد.

تولید اقتصادی از دیدگاه حساب‌های ملی: حد و مرز تولید در سیستم حساب‌های ملی، محدودتر از حد و مرز کلی آن است. به دلایلی، آن دسته از فعالیت‌های انجام شده توسط خانوارها که خدمات شخصی و خانگی را برای مصرف نهایی خود تولید می‌کنند، در سیستم حساب‌های ملی، تولید محسوب نمی‌شود.

واحد نهادی: موجودیتی اقتصادی است که با استفاده از حقوق خود، قابلیت تملک دارایی‌ها، تقبل بدهی‌ها و اشتغال به فعالیت‌های اقتصادی و مبادله با سایر موجودیت‌ها را دارد و می‌تواند مجموعه کاملی از حساب‌ها، از جمله ترازنامه دارایی‌ها و بدهی‌های مربوط به خود را تهیه کند. واحدهای نهادی در قالب ۵ بخش زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- شرکت‌های مالی

۲- شرکت‌های غیرمالی

۳- دولت

۴- مؤسسات غیرانتفاعی در خدمت خانوارها

۵- خانوارها

کالاها: اشیایی فیزیکی هستند که برای آن‌ها تقاضا و امکان ایجاد حق مالکیت، وجود دارد و مالکیت آن‌ها می‌تواند از طریق مبادله در بازار، از یک واحد نهادی به واحد نهادی دیگر منتقل شود.

خدمات: ستانده‌های ناهمگنی هستند که تولید آن‌ها بر اساس سفارش انجام می‌گیرد. خدمات دارای موجودیت مستقلی نیستند که امکان ایجاد حق مالکیت بر آن‌ها وجود داشته باشد. خرید و فروش خدمات از تولید آن‌ها جدا نیست و این دو فرایند همزمان صورت می‌گیرد.

محصول ناخالص داخلی: محصول ناخالص داخلی، نتیجه نهایی فعالیت‌های اقتصادی واحدهای تولیدی مقیم یک کشور در یک دوره زمانی معین است. محصول ناخالص داخلی به سه روش تولید، هزینه و درآمد محاسبه می‌شود.

قیمت جاری (بازار): هرگاه اجزاء حساب‌های ملی را به قیمت دوره گزارش شده فعلی، بیان کنیم در این صورت آن‌ها را به قیمت جاری نشان داده‌ایم.

قیمت ثابت: هرگاه اجزاء حساب‌های ملی را بر حسب قیمت‌های دوره مرجع یا پایه بیان کنیم در این صورت آن‌ها را به قیمت ثابت نشان داده‌ایم.

ارزش افزوده: ارزش افزوده، ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است. تفاوت بین ارزش ستانده و مصرف واسطه در هر فعالیت اقتصادی را ارزش افزوده ناخالص می‌گویند. پس از کسر مصرف سرمایه ثابت از ارزش افزوده ناخالص، ارزش افزوده خالص به دست می‌آید.

ستانده: ستانده هر واحد تولیدی، مجموع کالاها و خدماتی است که در آن واحد تولید می‌شود و برای استفاده در دسترس قرار می‌گیرد. سهمی از کالاها و خدمات که تا پایان دوره حسابداری به صورت ناتمام یا کار در جریان ساخت باقی مانده باشد، جزو ستانده واحد به حساب می‌آید. کالاها و خدماتی که در یک واحد در دوره حسابداری معین تولید و در همان دوره در دیگر فرایندهای تولید آن واحد مصرف می‌شود، جزو ستانده آن واحد منظور نمی‌گردد.

ستانده به سه دسته تقسیم می‌شود: ستانده بازاری، ستانده تولید شده برای خود مصرفی نهایی و تشکیل سرمایه به حساب خود و سایر ستانده‌های غیر بازاری.

مصرف واسطه: ارزش کالاها و خدمات مصرف شده در جریان تولید، به استثنای مصرف سرمایه ثابت است.

مصرف سرمایه ثابت: مصرف سرمایه ثابت، عبارت از کاهش ارزش جاری موجودی دارایی‌های ثابت است که در اثر از بین رفتن فیزیکی، از مد افتادگی عادی و حوادث معمولی، در دارایی‌های تحت مالکیت و مورد استفاده یک تولیدکننده در یک دوره حسابداری، پدید می‌آید. مصرف سرمایه ثابت جزو هزینه‌های تولید است ولی مصرف واسطه محسوب نمی‌شود. این هزینه شامل ارزش دارایی‌های ثابت تخریب شده در نتیجه جنگ یا حوادث استثنایی که به ندرت پیش می‌آیند، از قبیل بلایای طبیعی عمده نمی‌شود.

مالیات‌ها: مالیات‌ها، پرداخت‌های اجباری و بلاعوض واحدهای نهادی به دولت است که به صورت نقدی و غیرنقدی انجام می‌گیرد. اطلاق صفت بلاعوض به مالیات‌ها، از این جهت است که دولت در مقابل دریافت مالیات از یک واحد نهادی، خدمتی را به صورت فردی به آن ارائه نمی‌کند هر چند که با دریافت مالیات، منابع مالی خود را افزایش دهد و با استفاده از این منابع، کالاها و خدماتی را برای سایر واحدها، اعم از تک تک افراد یا کل جامعه فراهم آورد.

مالیات‌ها به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند:

- مالیات بر تولید و واردات

- مالیات بر درآمد، ثروت و غیره

مالیات بر تولید و واردات: مالیاتی است که بر کالاها و خدمات، در زمانی که تولید شده‌اند، فروخته شده‌اند یا به مصارف دیگری رسیده‌اند و یا از خارج وارد شده‌اند، تعلق می‌گیرد.

مالیات بر تولید و واردات، منطبق با واژه سنتی مالیات‌های "غیر مستقیم" است که در سیستم حساب‌های ملی سابق به کار برده می‌شد.

مالیات بر تولید و واردات به دو گروه جزئی‌تر تقسیم می‌شوند:

- مالیات بر محصول

- سایر مالیات‌های بر تولید

مالیات بر محصول: مالیات بر محصول، مالیات تعلق گرفته بر یک واحد کالا یا خدمت است که به صورت مبلغ مشخصی برای هر واحد مقدار کالا یا درصد مشخصی از قیمت یک واحد کالا یا خدمت مبادله شده تعیین می‌شود. انواع مالیات بر محصول به شرح زیر است:

- مالیات از نوع مالیات ارزش افزوده (VAT): مالیات تعلق گرفته بر کالاها و خدمات است که در مراحل مختلف توسط بنگاه‌های اقتصادی اخذ می‌شود ولی در نهایت، کل آن توسط خریدار نهایی پرداخت می‌شود.

- مالیات و حقوق گمرکی بر واردات: عبارت از مالیات تعلق گرفته بر کالاها است که هنگام عبور از مرزهای گمرکی یا مرزهای اقتصادی، قابل پرداخت می‌شود. این نوع مالیات، همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که توسط تولیدکنندگان غیر مقیم به واحدهای نهادی مقیم ارائه می‌شود.

- مالیات بر صادرات: مالیات تعلق گرفته بر کالاهایی است که از قلمرو اقتصادی خارج می‌شود و هنگام خروج از مرز قابل پرداخت می‌گردد. این نوع مالیات همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که به واحدهای غیرمقیم ارائه می‌شود.

به طور کلی مالیات بر محصول، واردات و صادرات، مالیات‌هایی هستند که بر کالاها و خدمات تعلق می‌گیرند و در اثر تولید، فروش، انتقال، کرایه کالا یا ارائه خدمت قابل پرداخت می‌شوند.

سایر مالیات‌های بر تولید: سایر مالیات‌های بر تولید، تمامی مالیات‌هایی را در بر می‌گیرد که یک بنگاه در نتیجه اشتغال به تولید (به غیر از مالیات بر محصول)، موظف به پرداخت آن است. این نوع مالیات، مالیات بر سود یا مالیات بر سایر درآمدهای دریافت شده توسط بنگاه را در بر نمی‌گیرد و مالیاتی است که صرف‌نظر از سوددهی تولید، قابل پرداخت است، نظیر مالیات بر زمین، دارایی‌های ثابت و نیروی کار به کار گرفته شده در فرآیند تولید یا فعالیت‌ها و مبادلات ویژه. تغییر موجودی انبار، به صورت ارزش موجودی انبار تحصیل شده توسط بنگاه، منهای ارزش مصرف آن در طول دوره حسابداری ثبت می‌شود.

یارانه (سوبسید): یارانه، پرداخت‌های جاری و بلاعوض واحدهای دولتی به بنگاه‌های اقتصادی است که بر اساس میزان فعالیت‌های تولیدی آن‌ها و یا مقدار یا ارزش کالاها یا خدمات تولید شده، فروخته شده یا وارد شده توسط آن‌ها، تعیین می‌شود. یارانه ممکن است بر تولیدات داخلی یا بر کالاهای وارد شده نیز، تعلق گیرد.

یارانه، مشابه مالیات‌ها به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:

- یارانه بر محصول

- سایر یارانه‌ها بر تولید

یارانه بر محصول: یارانه‌ای است که بر یک واحد کالا یا خدمت تولید شده تعلق می‌گیرد و به صورت مبلغ مشخصی برای یک واحد کالا یا به صورت درصد مشخصی از یک کالا یا خدمت، قابل پرداخت است.

سایر یارانه‌ها بر تولید: عبارت از تمامی یارانه‌هایی است که بنگاه‌های مقیم، در اثر اشتغال به تولید دریافت می‌کنند، غیر از انواع یارانه بر محصول.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۵، محصول ناخالص داخلی استان به قیمت بازار، بیش از ۲۷۹۴۹۳ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل، ۳۱/۳ درصد افزایش داشته است. در این سال محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)، بیش از ۸۰۲۳۸ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۱۵/۹ درصد افزایش نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۵، ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی، حدود ۲۷۸۸۶۲ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل، ۳۱/۱ درصد افزایش یافته است. در این میان بخش استخراج معدن با ۷۱/۶ درصد بیش‌ترین سهم و بخش آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه با ۰/۱ درصد کمترین سهم را دارا می‌باشند.

در این سال، ستانده در بخش‌های عمده اقتصادی، حدود ۳۲۰۱۰۷ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۲۸/۲ درصد افزایش یافته است. بخش‌های استخراج معدن و کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری به ترتیب با ۶۳/۸ درصد و ۷/۱ درصد بیش‌ترین سهم و بخش‌های آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه و فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی با ۰/۲ درصد، کمترین سهم را داشته‌اند.

در سال ۱۳۹۵، مصرف واسطه در بخش‌های عمده اقتصادی، بیش از ۴۱۲۴۴ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۱۱/۴ درصد افزایش یافته است. قابل ذکر است که بخش کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری با ۲۱/۸ درصد و بعد از آن بخش‌های صنعت و ساختمان با ۱۷/۶ درصد بیش‌ترین سهم و بخش فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی با ۰/۴ درصد کمترین سهم از مصرف واسطه را به خود اختصاص داده‌اند.

۱-۲۳- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی
(میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۰ ^(۱)	۱۳۹۱ ^(۱)	۱۳۹۲ ^(۱)
(به قیمت جاری)			
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....	۳۵۷۰۸۴۳	۵۴۷۹۴۸۳	۸۸۳۱۹۵۵
استخراج معدن.....	۱۵۲۳۷۷۵۶۹	۱۵۹۱۱۳۸۱۲	۲۳۲۱۲۳۳۰۹
صنعت.....	۵۳۲۱۹۵۲	۶۶۹۱۴۲۵	۸۴۴۵۰۴۲
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....	۴۸۵۳۶۴	۴۸۴۹۵۳	۵۲۶۸۳۸
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه.....	۲۴۵۲۳۴	۳۳۸۲۲۱	۲۸۸۰۷۴
ساختمان.....	۳۰۴۷۰۳۳	۲۲۱۰۳۹۵	۲۹۹۴۲۵۲
عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....	۴۵۶۶۶۱۱	۵۷۶۸۲۶۰	۸۴۸۵۳۰۰
حمل و نقل، انبارداری و پست.....	۹۸۷۵۷۸	۱۱۲۸۸۴۶	۱۵۷۸۲۲۱
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....	۲۴۴۶۲۱	۳۳۵۸۵۹	۴۷۸۱۰۰
اطلاعات و ارتباطات.....	۱۹۴۰۳۸	۲۵۵۶۸۹	۳۷۸۳۸۶
فعالیت‌های مالی و بیمه.....	۴۹۴۹۴۸	۶۰۶۴۳۰	۷۱۶۹۸۸
املاک و مستغلات.....	۳۳۷۵۱۵۲	۴۶۹۳۲۷۹	۶۵۷۵۷۲۳
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....	۱۹۸۴۲۳	۲۲۹۸۷۱	۳۰۵۹۳۲
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....	۲۰۶۷۴۹	۲۵۷۱۴۹	۲۵۴۳۹۳
اداره امور عمومی و خدمات شهری.....	۲۰۸۹۸۵۱	۲۳۵۸۱۲۸	۳۰۶۸۶۸۹
آموزش.....	۲۶۷۹۳۰۹	۳۲۳۹۱۷۵	۳۲۷۰۶۴۱
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....	۲۴۲۴۳۱۹	۲۸۰۶۰۶۴	۳۸۶۶۳۸۱
فعالیت‌های هنری، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات.....	۴۹۸۲۸۷	۶۲۷۶۵۰	۷۸۷۲۲۹
جمع^(۲).....	۱۸۳۰۰۷۸۷۸	۱۹۶۶۲۴۶۹۰	۲۸۳۱۸۵۴۵۲
خالص مالیات بر واردات.....	۱۱۴۵۰۷	۱۴۹۷۵۹	۴۴۲۶۷
مالیات بر واردات.....	۳۰۲۵۹۸	۲۸۱۹۸۶	۲۷۹۶۳۴
یارانه بر واردات.....	۱۸۸۰۹۲	۱۳۲۲۲۷	۲۳۵۳۶۷
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار).....	۱۸۳۱۳۳۳۸۵	۱۹۶۷۷۴۴۴۹	۲۸۳۳۲۹۷۱۹
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار).....	۳۰۸۵۹۰۱۴	۳۷۸۱۱۹۴۶	۵۱۲۷۷۱۸۸

۲۳-۱- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی (دنباله)
(میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۳ ^(۱)	۱۳۹۴ ^(۱)	۱۳۹۵ ^(۱)
(به قیمت جاری)			
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....	۹۳۹۹۳۲۹	۱۰۸۶۰۱۸۸	۱۳۷۰۴۹۰۸
استخراج معدن.....	۲۴۴۶۶۳۲۴۸	۱۴۴۱۹۷۲۲۱	۱۹۹۷۹۱۹۵۶
صنعت.....	۱۱۸۷۱۹۶۱	۱۲۶۸۹۲۷۴	۱۱۸۵۵۸۸۳
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....	۶۳۷۰۲۶	۶۵۲۸۱۸	۷۳۷۳۵۶
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه.....	۴۷۷۳۹۰	۴۸۳۷۶۲	۳۱۰۹۳۲
ساختمان.....	۳۵۲۷۴۳۴	۲۵۳۹۶۲۳	۵۱۳۲۰۸۶
عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....	۹۲۷۷۱۸۱	۸۷۷۸۲۰۲	۹۹۲۰۴۲۹
حمل و نقل، انبارداری و پست.....	۲۲۸۱۶۸۶	۲۷۹۶۷۲۵	۳۴۴۲۸۹۸
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....	۵۷۱۸۴۵	۶۶۸۳۱۳	۷۳۶۷۰۲
اطلاعات و ارتباطات.....	۴۷۴۴۵۷	۶۱۲۷۷۹	۸۲۶۴۴۵
فعالیت‌های مالی و بیمه.....	۵۶۳۸۱۵	۶۵۷۳۳۱	۷۰۸۹۸۹
املاک و مستغلات.....	۷۹۳۰۲۹۲	۹۶۱۷۷۸۷	۱۰۹۸۸۹۹۱
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....	۳۸۲۵۳۸	۴۶۸۷۰۵	۵۲۳۳۷۴
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....	۴۳۴۵۶۸	۴۷۴۸۵۹	۵۱۷۲۷۴
اداره امور عمومی و خدمات شهری.....	۳۷۱۶۶۶۰	۴۵۲۱۹۶۴	۵۷۳۳۵۳۸
آموزش.....	۴۲۹۴۰۷۶	۵۳۲۵۱۳۷	۶۳۸۵۳۳۷
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....	۴۶۶۹۶۳۱	۶۲۵۱۹۸۸	۶۳۵۴۸۸۹
فعالیت‌های هنری، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات.....	۹۲۷۰۶۴	۱۰۳۵۱۵۳	۱۲۰۱۴۱۴
جمع^(۲).....	۳۰۶۱۰۱۲۰۱	۲۱۳۶۳۱۸۳۱	۲۷۸۸۶۲۴۰۲
خالص مالیات بر واردات.....	-۳۴۲۷۶	۲۱۰۷۴۵	۶۳۰۷۲۳
مالیات بر واردات.....	۳۴۴۶۶۲	۴۸۲۲۱۸	۷۸۸۸۸۹
یارانه بر واردات.....	۳۷۸۹۳۹	۲۷۱۴۷۳	۱۵۸۱۶۶
محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار).....	۳۰۶۰۷۶۹۲۵	۲۱۲۸۴۲۵۷۶	۲۷۹۴۹۳۱۳۵
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)	۶۱۶۰۷۴۷۹	۶۹۱۹۷۶۹۷	۸۰۲۳۸۲۶۰

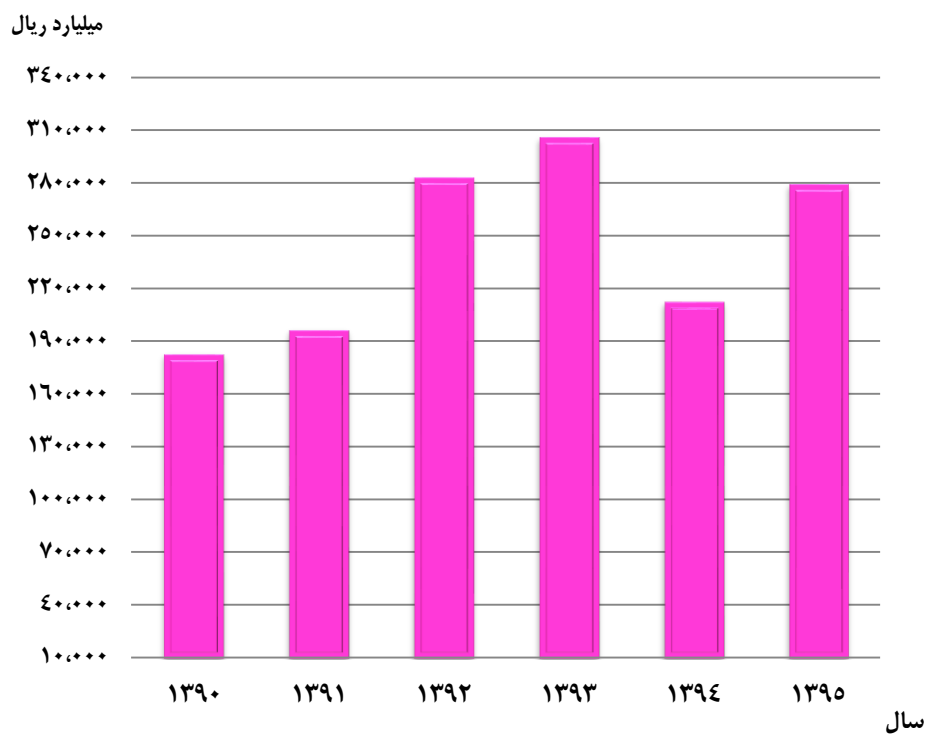
(۱) اطلاعات توسط سازمان ذی‌ربط، تجدیدنظر شده است.

(۲) اختلاف جزئی در سرجمع به دلیل گرد کردن ارقام می باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران. (رم)

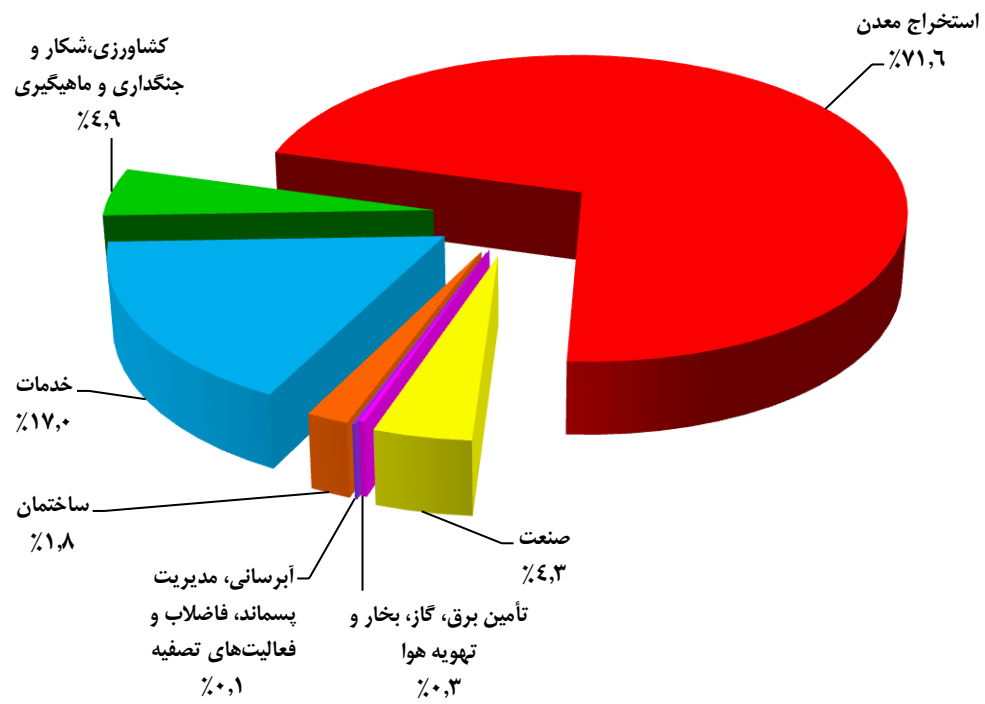
- مرکز آمار ایران دفتر حساب‌های اقتصادی.

۱-۲۳- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار

منبع: جدول ۱-۲۳

۲۳-۲- سهم ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی: ۱۳۹۵

منبع: جدول ۱-۲۳

۲-۲۳- ستانده بخش های عمده اقتصادی			شرح
(میلیون ریال)	(^۱)۱۳۹۱	(^۱)۱۳۹۰	
			(به قیمت های جاری)
۳۱۲۱۸۹۶۰۹	۲۱۷۳۱۹۶۸۵	۲۰۱۷۶۹۳۷۷	جمع ^(۲)
۱۵۸۰۱۵۳۳	۹۹۸۵۴۶۱	۶۵۱۷۷۰۳	کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....
۲۳۴۸۹۲۶۱۰	۱۶۰۶۶۸۰۹۳	۱۵۴۱۰۱۴۵۴	استخراج معدن.....
۱۳۹۶۷۱۴۴	۱۱۱۱۵۶۵۹	۹۱۰۷۰۰۴	صنعت.....
۷۴۴۹۰۰	۶۶۰۴۳۸	۶۱۸۹۵۰	تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۵۳۴۲۰۹	۴۵۲۶۳۷	۳۴۲۸۲۵	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت های تصفیه.....
۷۴۱۴۱۴۵	۵۶۶۱۹۸۸	۷۸۹۶۴۵۴	ساختمان.....
۱۲۸۷۸۷۵۰	۸۸۴۱۱۴۱	۶۸۶۰۳۴۳	عمده فروشی و خرده فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....
۲۱۴۵۰۸۲	۱۵۵۱۳۹۸	۱۴۲۷۶۱۶	حمل و نقل، انبارداری و پست.....
۶۲۴۴۶۳	۴۳۹۰۸۵	۳۱۸۶۲۸	فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....
۵۸۹۷۴۰	۳۹۱۸۶۸	۳۱۲۸۲۳	اطلاعات و ارتباطات.....
۱۰۴۹۲۹۱	۸۲۶۲۵۲	۶۶۰۵۵۷	فعالیت های مالی و بیمه.....
۷۳۷۹۷۴۹	۵۳۰۸۵۳۱	۳۹۲۳۶۰۰	املاک و مستغلات.....
۳۵۷۶۶۷	۲۷۱۳۳۱	۲۳۴۷۵۷	فعالیت های حرفه ای، علمی و فنی.....
۶۰۹۷۱۳	۴۴۹۱۷۵	۳۶۱۰۹۳	فعالیت های اداری و خدمات پشتیبانی.....
۳۹۱۱۸۸۴	۲۹۴۷۷۸۶	۲۶۹۴۸۰۸	اداره امور عمومی و خدمات شهری.....
۳۷۹۰۵۰۴	۳۶۹۹۳۰۰	۳۰۳۴۳۰۷	آموزش.....
۴۴۷۹۸۸۰	۳۲۳۵۹۴۰	۲۷۱۰۷۹۶	فعالیت های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۱۰۱۸۳۴۵	۸۱۳۶۱۱	۶۴۵۶۵۹	فعالیت های هنری، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات.....

۲۳-۲- ستانده بخش‌های عمده اقتصادی (دنباله)

(میلیون ریال)			شرح
(^۱)۱۳۹۵	(^۱)۱۳۹۴	(^۱)۱۳۹۳	
			(به قیمت‌های جاری)
۳۲۰۱۰۶۷۹۷	۲۴۹۶۴۹۷۵۹	۳۴۰۴۰۱۷۲۰	جمع^(۲)
۲۲۶۹۸۷۹۳	۱۸۶۳۳۰۰۲	۱۶۴۷۴۶۷۹	کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....
۲۰۴۱۲۳۴۱۷	۱۴۸۱۶۶۰۹۶	۲۴۸۱۱۱۲۳۷	استخراج معدن.....
۱۹۱۱۲۶۵۹۸	۲۲۵۶۹۰۰۳	۱۹۷۴۸۱۲۶	صنعت.....
۱۱۰۶۳۵۰	۱۰۱۵۶۷۰	۹۳۵۲۶۲	تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۵۳۸۰۷۴	۷۲۶۳۷۷	۶۵۵۳۲۶	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه.....
۱۲۴۰۶۵۳۵	۶۱۹۶۸۱۶	۸۶۶۷۷۹۱	ساختمان.....
۱۵۰۵۸۸۸۶	۱۳۲۷۴۸۳۳	۱۳۹۹۹۵۱۸	عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....
۴۶۸۹۵۳۶	۳۸۱۹۹۴۰	۳۱۰۵۱۶۷	حمل و نقل، انبارداری و پست.....
۹۵۳۰۶۸	۸۷۲۹۴۳	۷۴۶۷۷۶	فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....
۱۲۲۲۴۵۵	۹۴۱۹۴۸	۷۲۵۲۱۶	اطلاعات و ارتباطات.....
۱۲۰۹۵۸۳	۱۱۲۴۱۴۰	۹۴۰۷۶۸	فعالیت‌های مالی و بیمه.....
۱۲۰۴۲۷۷۴	۱۰۵۷۰۷۱۸	۸۸۳۵۵۶۴	املاک و مستغلات.....
۶۷۱۱۱۲	۵۶۱۳۷۲	۴۴۴۲۰۰	فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....
۸۷۸۲۷۷	۸۱۲۳۴۹	۷۴۶۷۴۸	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....
۷۳۰۹۳۷۴	۵۷۳۶۳۸۷	۴۷۲۶۰۹۵	اداره امور عمومی و خدمات شهری.....
۷۲۶۴۲۸۸	۶۰۸۹۱۴۴	۴۹۲۷۲۷۴	آموزش.....
۷۲۴۳۴۸۸	۷۲۰۳۰۴۹	۵۴۰۷۰۱۹	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی..
۱۵۶۴۱۹۰	۱۳۳۵۹۷۲	۱۲۰۴۲۵۲	فعالیت‌های هنری، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات.....

(۱) اطلاعات توسط سازمان ذی‌ربط، تجدیدنظر شده است.

(۲) اختلاف جزئی در سرجمع به دلیل گرد کردن ارقام می باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ز.م)

- مرکز آمار ایران دفتر حساب‌های اقتصادی.

۳-۲۳- مصرف واسطه بخش‌های عمده اقتصادی			شرح
(میلیون ریال)	(^۱)۱۳۹۱	(^۱)۱۳۹۰	
۲۹۰۰۴۱۵۷	۲۰۶۹۴۹۹۵	۱۸۷۶۱۵۰۰	جمع ^(۲)
۶۹۶۹۵۷۸	۴۵۰۵۹۷۸	۲۹۴۶۸۶۰	کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....
۲۷۶۹۳۰۲	۱۵۵۴۲۸۱	۱۷۲۳۸۸۵	استخراج معدن.....
۵۵۲۲۱۰۳	۴۴۲۴۲۳۴	۳۷۸۵۰۵۲	صنعت.....
۲۰۸۰۶۲	۱۷۵۴۸۵	۱۳۳۵۸۶	تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۱۴۶۱۳۵	۱۱۴۴۱۶	۹۷۵۹۱	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه.....
۴۴۱۹۸۹۳	۳۴۵۱۵۹۳	۴۸۴۹۴۲۱	ساختمان.....
۴۳۹۳۴۵۰	۳۰۷۲۸۸۱	۲۲۹۳۷۳۳	عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....
۵۶۶۸۶۱	۴۲۲۵۵۳	۴۴۰۰۳۸	حمل و نقل، انبارداری و پست.....
۱۴۶۳۶۳	۱۰۳۲۲۶	۷۴۰۰۷	فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....
۲۱۱۳۵۴	۱۳۶۱۷۹	۱۱۸۷۸۶	اطلاعات و ارتباطات.....
۳۳۲۳۰۲	۲۱۹۸۲۲	۱۶۵۶۰۹	فعالیت‌های مالی و بیمه.....
۸۰۴۰۲۶	۶۱۵۲۵۲	۵۴۸۴۴۸	املاک و مستغلات.....
۵۱۷۳۵	۴۱۴۵۰	۳۶۳۳۳	فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی.....
۲۵۵۳۲۰	۱۹۲۰۲۶	۱۵۴۳۴۵	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....
۸۴۳۱۹۵	۵۸۹۶۵۸	۶۰۴۹۵۶	اداره امور عمومی و خدمات شهری.....
۵۱۹۸۶۳	۴۶۰۱۲۵	۳۵۴۹۹۸	آموزش.....
۶۱۳۴۹۹	۴۲۹۸۷۶	۲۸۶۴۷۷	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۲۳۱۱۱۶	۱۸۵۹۶۱	۱۴۷۳۷۲	فعالیت‌های هنری، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات.....

۳-۲۳- مصرف واسطه بخش‌های عمده اقتصادی (دنباله) (میلیون ریال)

شرح	(^۱)۱۳۹۳	(^۱)۱۳۹۴	(^۱)۱۳۹۵
جمع (^۲)	۳۴۳۰۰۵۱۹	۳۷۰۱۷۹۲۸	۴۱۲۴۴۳۹۵
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری	۷۰۷۵۳۴۹	۷۷۷۲۸۱۴	۸۹۹۳۸۸۶
استخراج معدن	۳۴۴۷۹۸۹	۳۹۶۸۸۷۵	۴۳۳۱۴۶۱
صنعت	۷۸۷۶۸۶۵	۹۸۷۹۷۲۹	۷۲۷۰۷۱۵
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا	۲۹۸۲۳۶	۳۶۲۸۵۲	۳۶۸۹۹۴
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه	۱۷۷۹۳۷	۲۴۲۶۱۴	۲۲۷۱۴۲
ساختمان	۵۱۴۰۳۵۷	۳۶۵۷۱۹۳	۷۲۷۴۴۴۹
عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها	۴۷۲۲۳۳۷	۴۴۹۶۶۳۱	۵۱۳۱۴۵۷
حمل و نقل، انبارداری و پست	۸۲۳۴۸۱	۱۰۲۳۲۱۵	۱۲۴۶۶۳۹
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا	۱۷۴۹۳۱	۲۰۴۶۳۰	۲۲۶۳۶۶
اطلاعات و ارتباطات	۲۵۰۷۶۰	۳۲۹۱۶۹	۳۹۶۰۱۰
فعالیت‌های مالی و بیمه	۳۷۶۹۵۳	۴۶۶۸۰۹	۵۰۰۵۹۴
املاک و مستغلات	۹۰۵۲۷۲	۹۵۲۹۳۲	۱۰۵۳۷۸۴
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی	۶۰۶۶۲	۹۲۶۶۶	۱۴۸۷۳۷
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی	۳۱۲۱۸۱	۳۳۷۴۹۰	۳۶۱۰۰۳
اداره امور عمومی و خدمات شهری	۱۰۰۹۴۳۵	۱۲۱۴۴۲۳	۱۵۷۵۸۳۶
آموزش	۶۳۳۱۹۸	۷۶۴۰۰۷	۸۷۸۹۵۰
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی	۷۳۷۳۸۸	۹۵۱۰۶۰	۸۸۸۵۹۸
فعالیت‌های هنری، سرگرمی، تفریح و سایر خدمات	۲۷۷۱۸۹	۳۰۰۸۱۹	۳۶۲۷۷۵

(۱) اطلاعات توسط سازمان ذی‌ربط، تجدیدنظر شده است.

(۲) اختلاف جزئی در سرجمع به دلیل گرد کردن ارقام می‌باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م)

- مرکز آمار ایران دفتر حساب‌های اقتصادی.

